

Onderzoek dat verschil maakt

een pleidooi

Harry van Vliet

Lector Hogeschool van Amsterdam

13 december 2023

Landelijke Practoratendag, Hengelo

*parafrase Bernard Shaw
(oorspronkelijk HL Mencken)*

Impact = verandering

1

Cultuur

2

Systeem

3

Individu

4

Praktijk

5

Maatschappij

6

Beleid

7

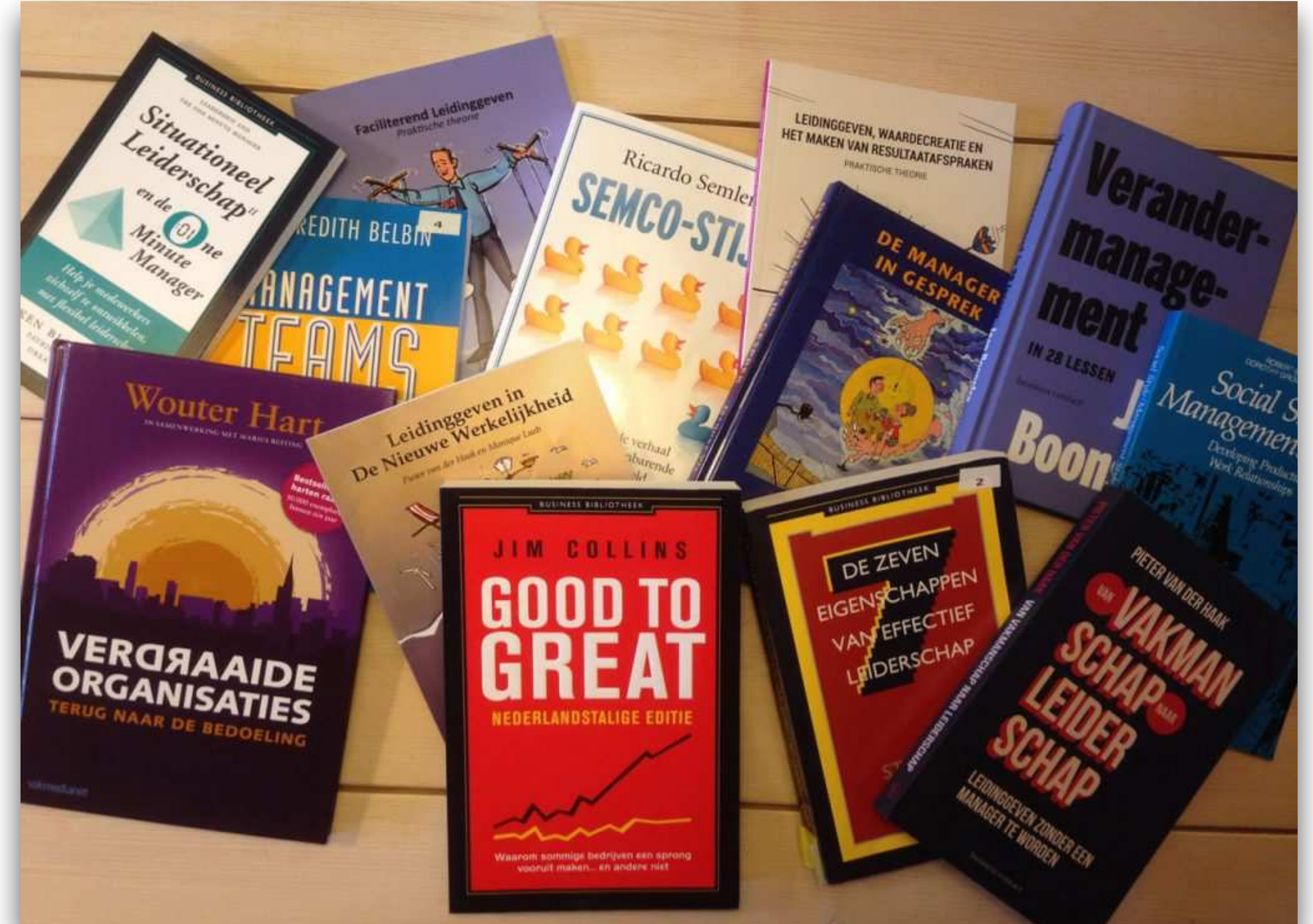

Kennis

8

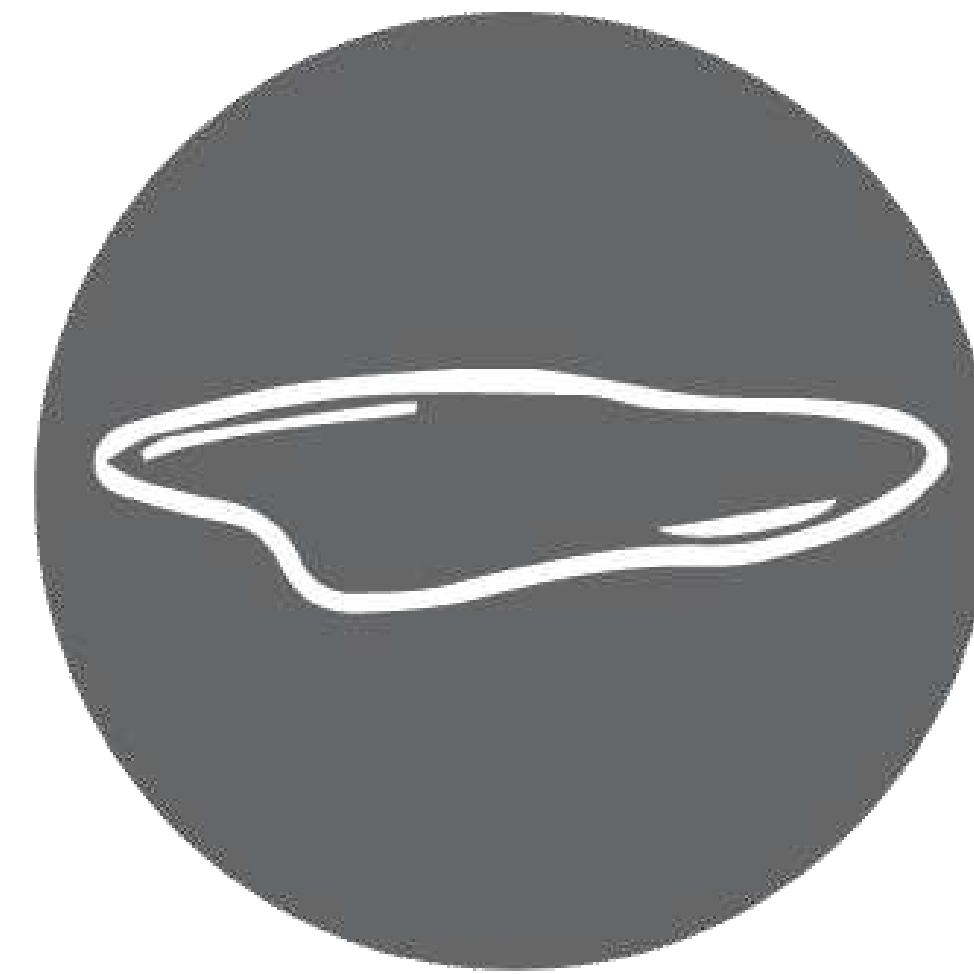
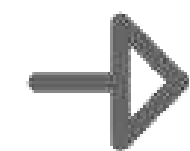

...

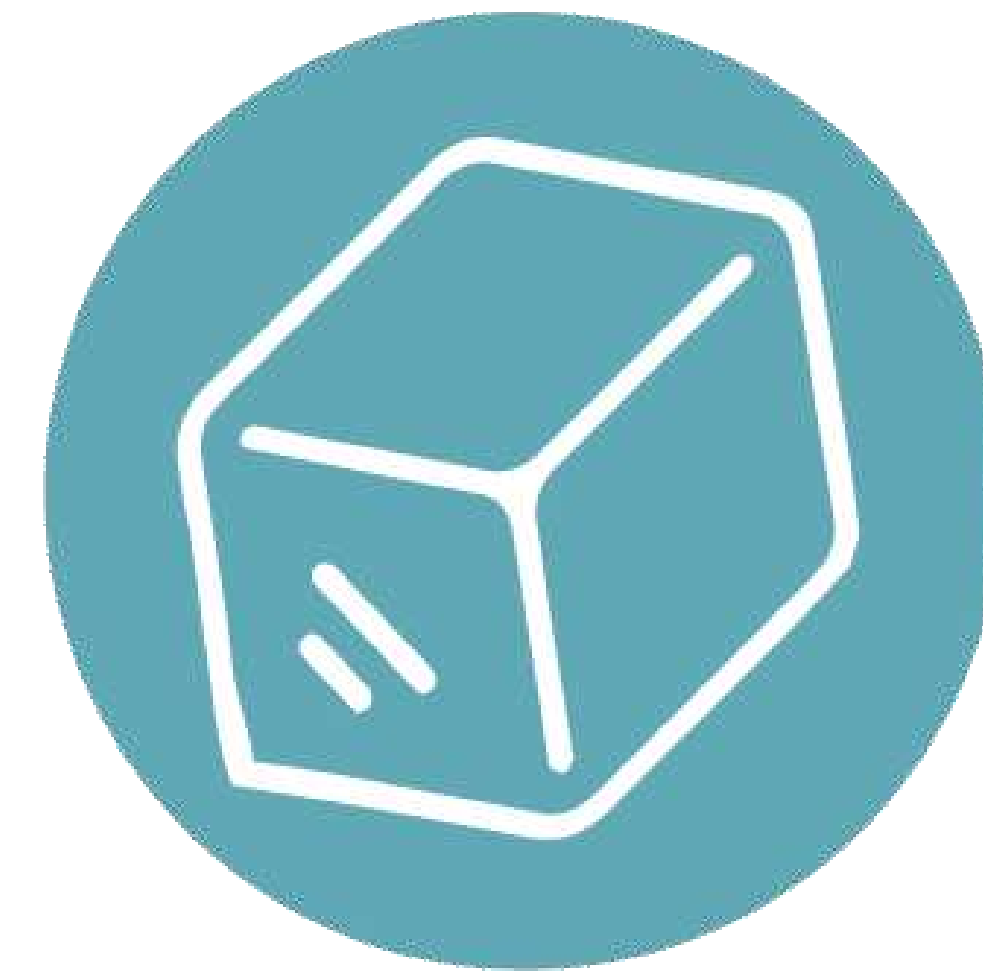
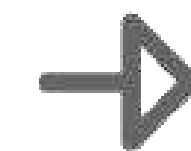

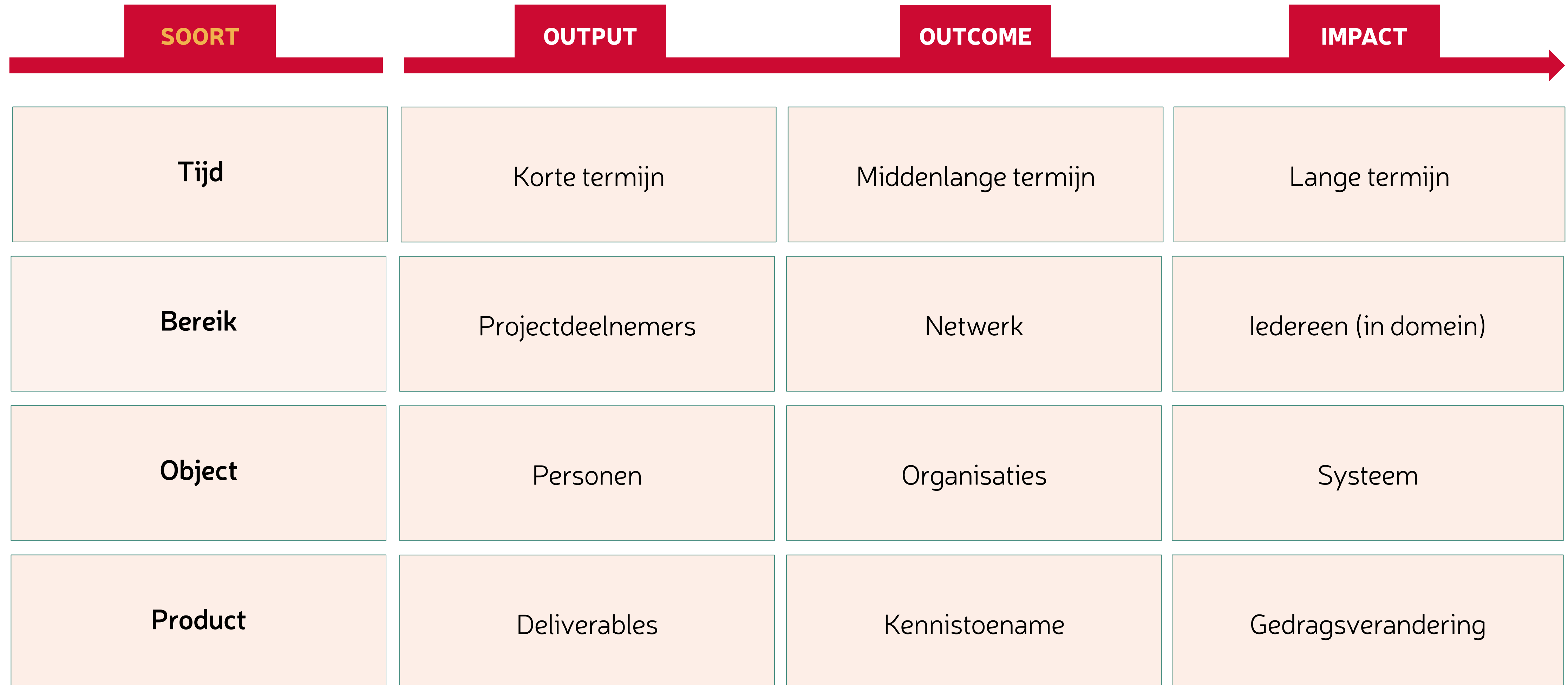
UNFREEZE

CHANGE

REFREEZE

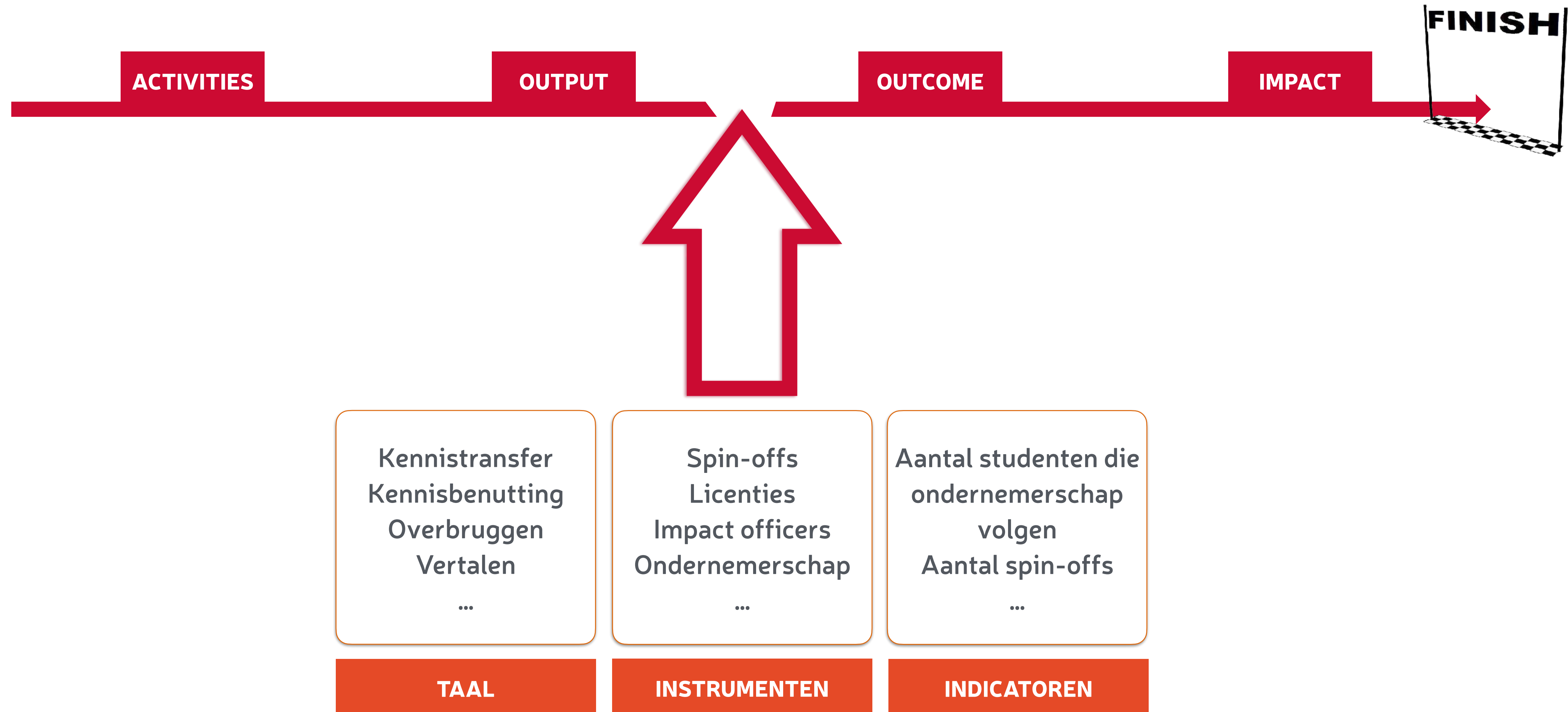
ACTIVITIES

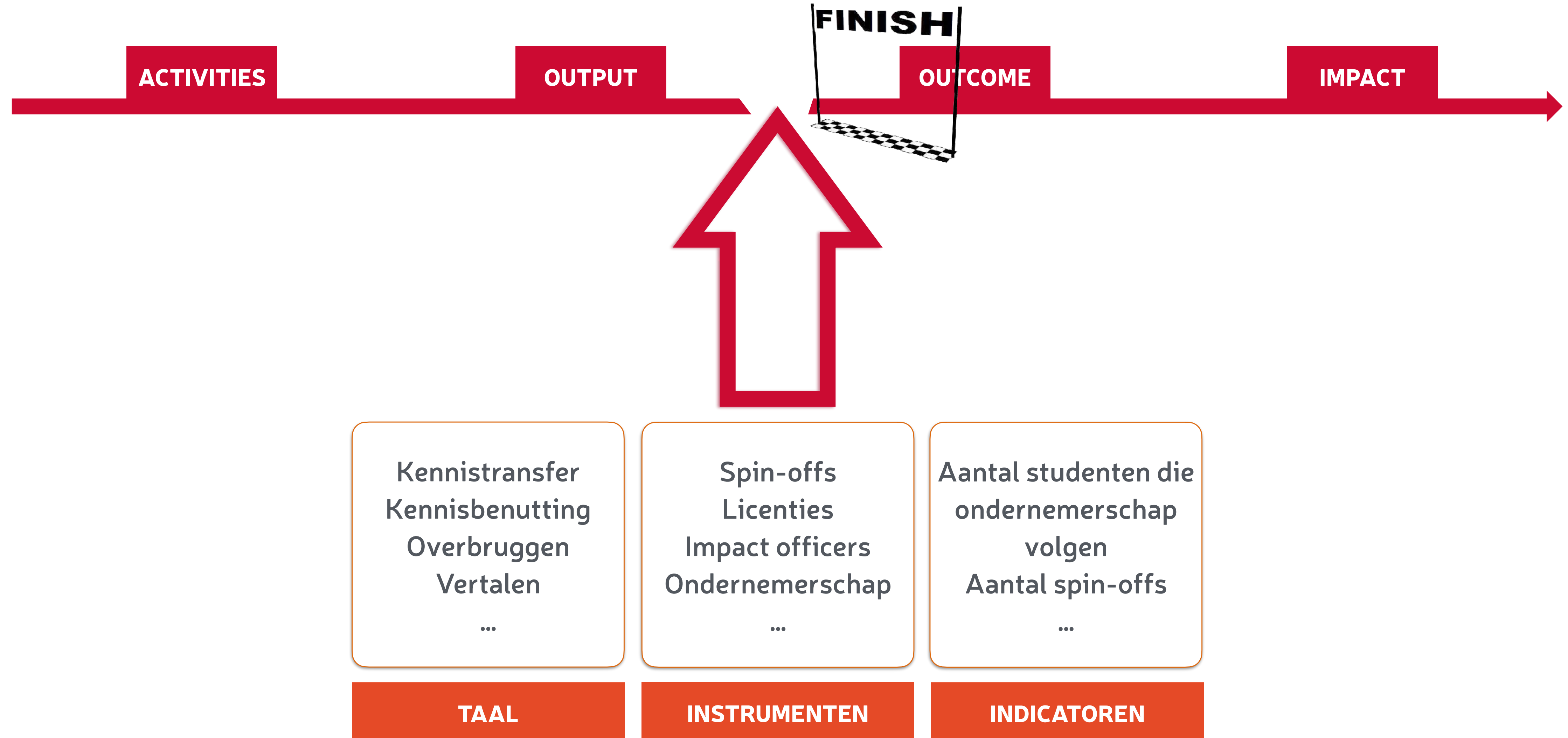
OUTPUT

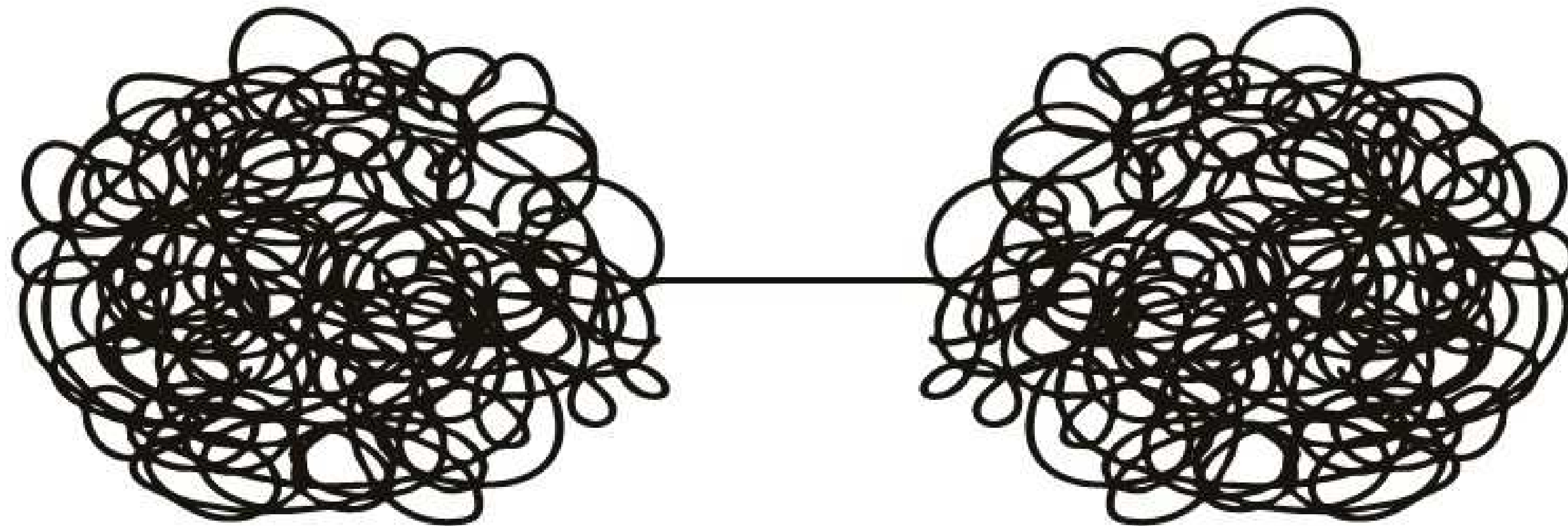
OUTCOME

IMPACT

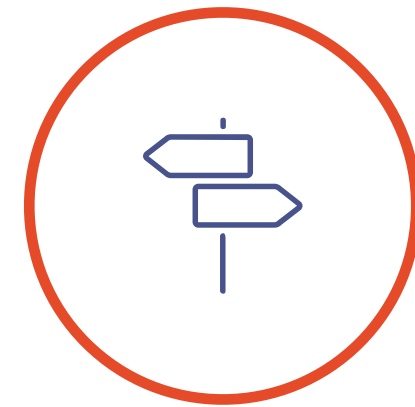

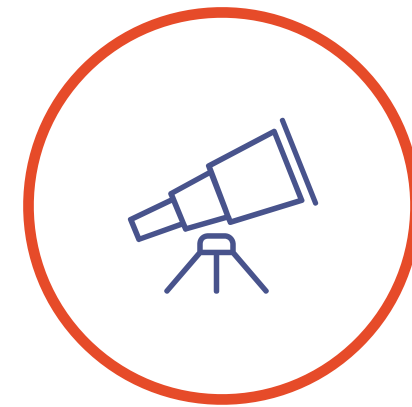
“NWO beoordeelt onderzoek niet op het behalen van maatschappelijke impact, maar wel op de inspanningen die zijn verricht en successen die zijn behaald in het bevorderen van het kennisbenuttingsproces”

Hoe stellen we verandering weer centraal in onderzoek?

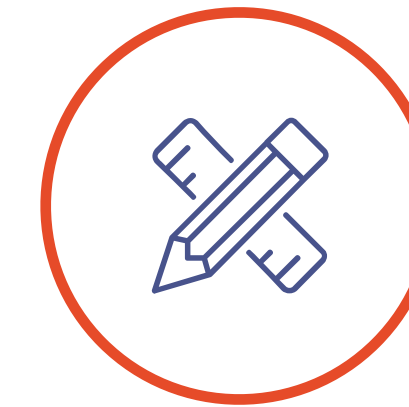
Ander perspectief

Veranderingen zijn vaak kleine incrementele stapjes

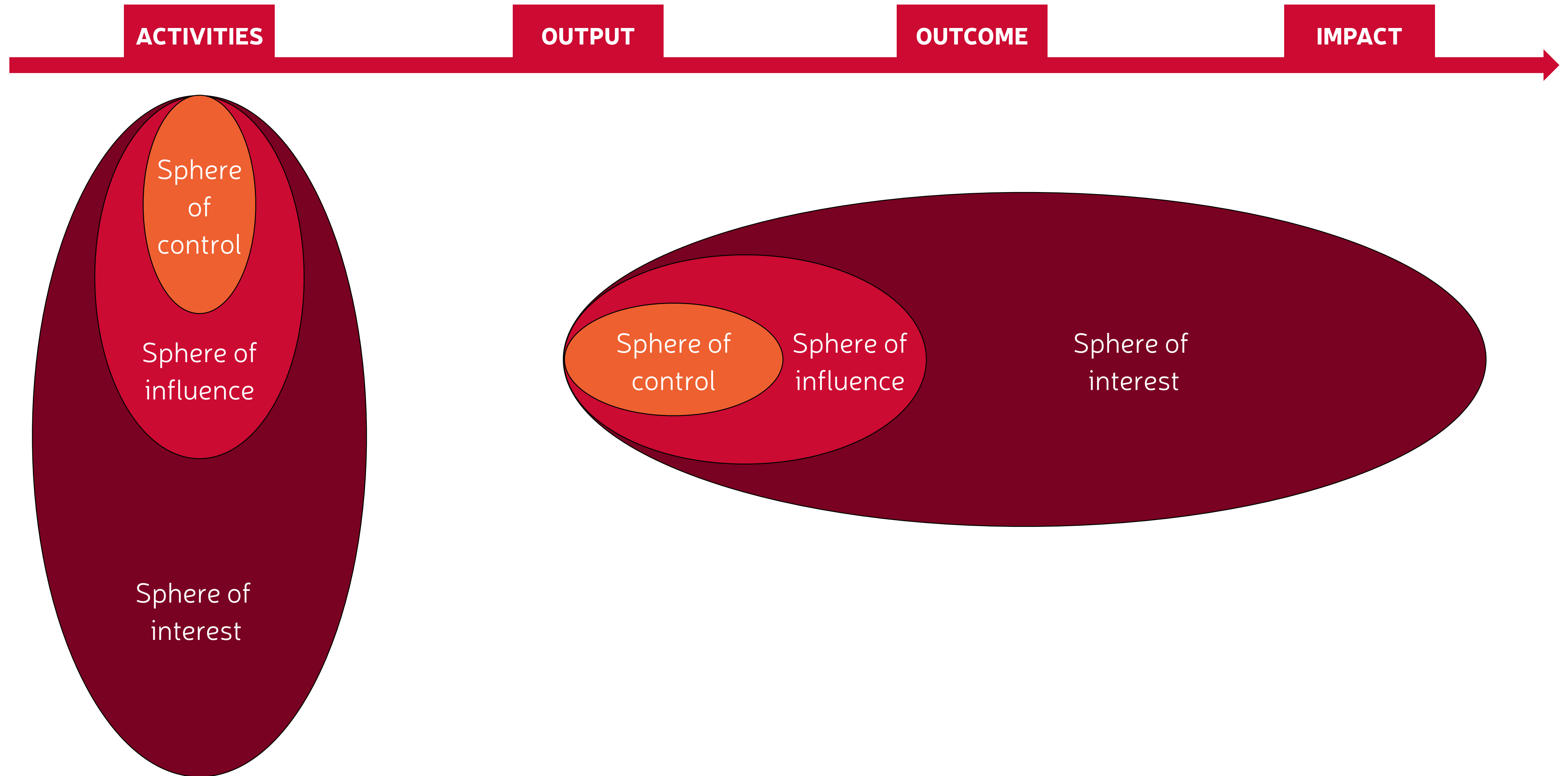
Andere houding

Niet op afstand staan maar co-productie in context

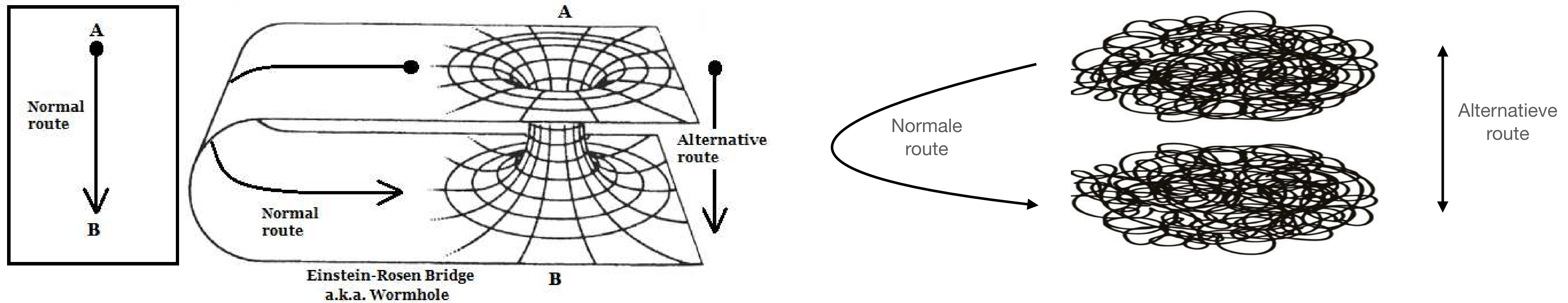

Andere tools

Meer gericht op doorlopende verandering

Listen to and value the knowledge and expertise of practitioners	Responsiveness
Seek to develop a collaborative, reciprocal relationship	Reciprocity
Begin to question your own implicit theories and assumptions	Reflexivity

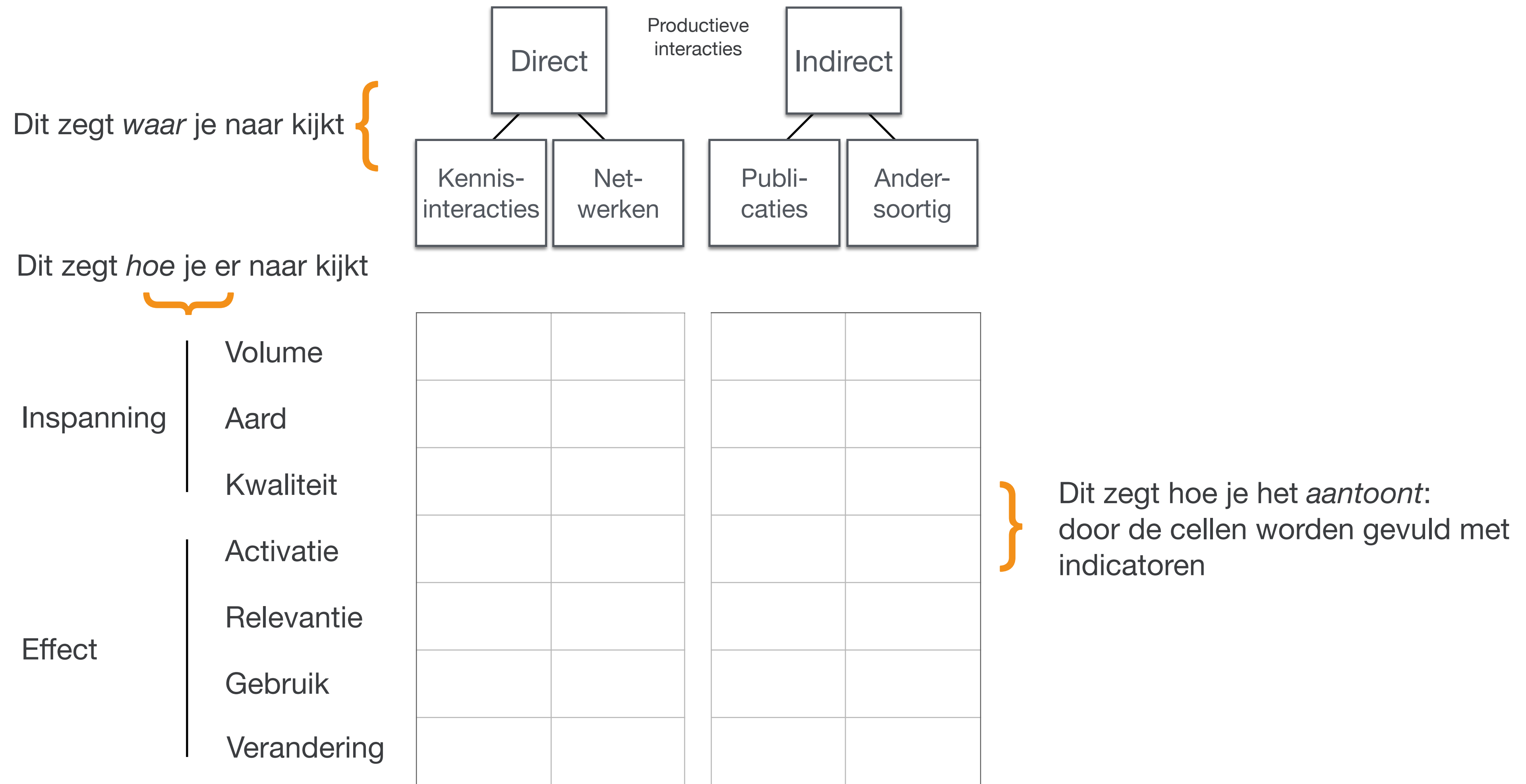
Performatief 	(In)formele interacties laten nieuwe patronen van handelen ontstaan
Co-productie 	Bijdrage van stakeholders tijdens het gehele proces
Realistisch 	Context bepaalt wat werkt en wat niet

Waar kijk je naar?

<p>Presentaties, workshops, masterclasses, co-creatie sessies, trainingen/ scholing, summer schools, consultancygesprekken, interviews, cursussen, paneldeelnames, (gast)colleges, hackatons, expertisesessies, seminars, afstudeerlabs/ ateliers, extra-curriculaire programma's, social media etc.</p>	<p>Netwerken, commissies, adviesraden, consortia, stuurgroepen, denktanks, living labs, fieldlabs, werkplaatsen, beroepenveldcommissies, learning communities, jurylid, redactieraad (wetenschappelijke) publicaties/congressen, rondetafelbijeenkomsten, uitwisselings-programma's, EU panels etc.</p>	<p>Publicaties, websites, (simulatie)modellen, apps, tentoonstellingen, (behandel)protocollen, ontwerpen, software, databases, demonstrators, prototypes, blogs/vlogs, tool(kit)s, methodieken, spellen, interactieve dashboards, kennisclips, onderwijsproducten, krantenartikelen/ opiniestukken, brochures, handboeken/ syllabi, etc.</p>
--	---	--

Hoe kijk je ernaar?

	Quantity	Quality
Effort	<p>How much service did we deliver?</p>	<p>How well did we deliver it?</p>
Effect	<p>How much change / effect did we produce?</p>	<p>What quality of change / effect did we produce?</p>

Tools voor verandering bewerkstelligen (*alternatieve routes*)

Uitvoeringstool

Most Significant Change

Tijdsduur: Maanden en langer
Voorkennis: Geen
Complexiteit: Laag

MSC

Welke verandering staat ons voor ogen?

Uitvoeringstool

Small Wins

Tijdsduur: Weken
Voorkennis: Weinig
Complexiteit: Gemiddeld

Small wins

Waar zien we (kleinschalige) veranderingen ontstaan?

Rapportagetool

Contribution Mapping

Tijdsduur: Weken
Voorkennis: Weinig
Complexiteit: Gemiddeld

Contribution mapping

Wie hebben we nodig om tot verandering te komen?

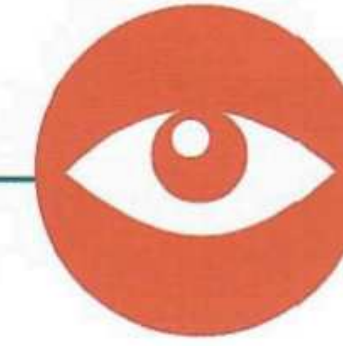
Uitvoeringstool

Results-Based Accountability

Tijdsduur: Maanden en langer
Voorkennis: Weinig
Complexiteit: Hoog

RBA

Wat moet er veranderen om het doel te bereiken?

Impact, dat ben jezelf

Door onderzoek en de toepassing ervan op afstand van elkaar te zetten, creëren we twee eilanden, en daarmee een afstand die we vervolgens weer moeten 'overbruggen'. Is dat wel zo praktisch?

Kloof

Er is een sterke traditie om de impact van onderzoek te formuleren als: verworven kennis die overgedragen en benut kan worden. En wel op het moment dat de onderzoekers eruit zijn wat de oplossing is. Hoe logisch dit ook klinkt, door te spreken over 'overdragen', is er een koppelpunt, met alle risico's op het ontstaan van een kloof. Een kloof die weer gedicht moet worden, want dan moeten we de onderzoeksresultaten 'vertalen' naar de praktijk.

Geen fiets

Het lineaire beeld van een onderzoeker die zijn oplossing doorgeeft aan de praktijk, is in veel gevallen misplaatst. Impact gaat namelijk over het bewerkstelligen van verandering. En er zijn vele wegen die leiden naar verandering. Als je vasthoudt aan het idee dat je eerst wetenschappelijk onderzoek moet doen voordat er een verandering mogelijk is, hadden we de fiets nooit gehad.

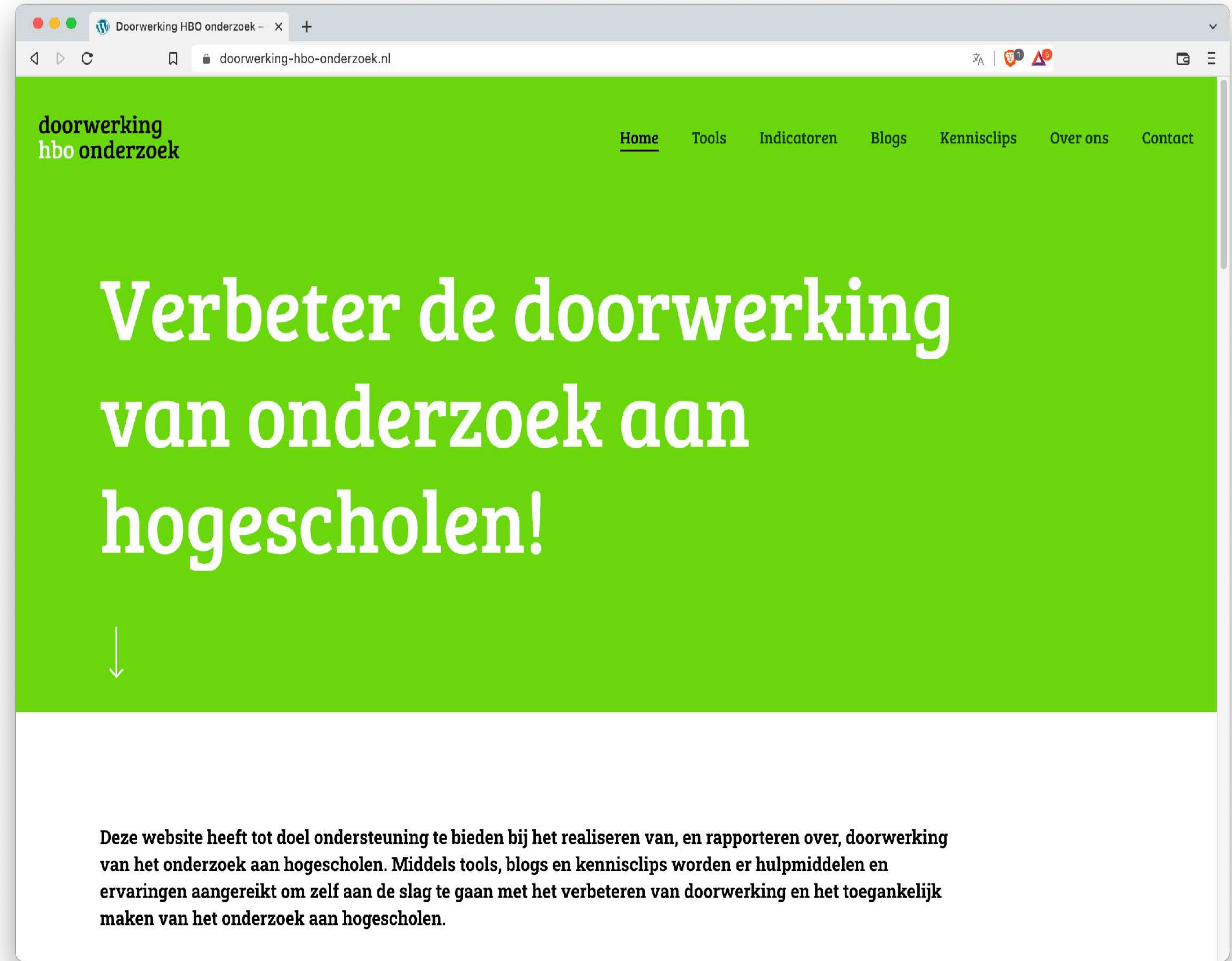
Dynamisch

Onderzoek verloopt veel dynamischer en interactiever vergeleken met simpelweg iets 'doorgeven'. Door de toenemende druk op onderzoek om bij te dragen aan allerlei maatschappelijke uitdagingen, wordt dat steeds zichtbaarder. Die uitdagingen zijn complex; er spelen verschillende belangen mee. De weerbarstige werkelijkheid vraagt om vele soorten kennis, waaronder ervaring en vaardigheden. In het proces van het samenbrengen van al deze factoren, leer je elkaars taal spreken. Daarmee worden de veranderingen breder gedragen.

De professional centraal

Moeilijk? Zeker, maar de lectoraten aan het hbo en de practoraten aan het mbo laten zien hoe je dit kunt organiseren. En daarmee oogsten ze steeds meer succes. Een belangrijk uitgangspunt is dat veranderingen ontstaan in de praktijk-interventie. Het gaat niet uitsluitend om kennis, maar juist ook om de professional: hoe kan zijn of haar handelen in de praktijk het verschil maken? Een verandering bewerkstelligen? De impact ben je uiteindelijk zelf!

HARRY VAN VLIET LECTOR DOORWERKING PRAKTIJKGERICHT
ONDERZOEK, HOGESCHOOL VAN AMSTERDAM

Onderzoek dat
verschil maakt

Harry van Vliet

h.m.m.van.vliet@hva.nl

THANK YOU!

Have a Nice Day!